

Dossier 2023

Belgische banken weigeren geld naar Cuba over te schrijven.

Geld overschrijven naar Cuba onmogelijk met

ING & BNP PARIBAS
FORTIS

STOP DE VS-BLOKKADE
TEGEN

Contact :

Coördinatie voor de Opheffing van de Blokkade tegen Cuba - België

coordinatie.blokkade@gmail.com

Website: stopdeblokkade.be

September 2023

Dossier 2023

Belgische banken weigeren geld naar Cuba over te schrijven

september 2023

Inleiding:

Belgische banken zoals ING en BNP-Paribas-Fortis blijven weigeren om geld naar Cuba over te schrijven, een inbreuk op het vrij (financieel) verkeer in de internationale handel. Daarmee gaan zij in tegen de Europese en Belgische wetgeving die verbiedt gevolg te geven aan de VS-sanctiewetten tegen Cuba (Europese Verordening 2271/96). Maar hiervan trekken de banken zich niets aan. De Europese regelgeving en de talrijke veroordelingen door Europa van de VS-blokkade tegen Cuba hebben geen effect.

De eerste slachtoffers van deze economische en financiële wurggreep zijn de Cubaanse burgers die worden geconfronteerd met grote tekorten aan basisproducten en geneesmiddelen.

Deze situatie is onaanvaardbaar.

1. Meer dan 60 jaar: de langst durende economische blokkade in de geschiedenis

3 februari 1962 : president Kennedy tekent het presidentieel besluit 3447; de economische en financiële blokkade tegen Cuba ligt hiermee in een officieel document vast.

24 maart 1962 : De VS verbiedt de import van elk product dat geheel of gedeeltelijk met Cubaanse bestanddelen werd vervaardigd, zelfs als het in een derde land werd geproduceerd.

Deze twee maatregelen zijn het begin van een onrechtvaardige blokkade die ondertussen al zestig jaar duurt. Zeker de harde maatregelen van president Trump betekenen voor Cuba een economische wurggreep. De stille hoop dat president Biden een soepelere houding tegenover Cuba zou aannemen, is ijdele hoop gebleken. Deze [economische en financiële wurggreep van de VS op Cuba](#) veroorzaakt tekorten aan voeding en geneesmiddelen!

Bovendien legt de VS zijn sanctiebeleid ook op aan bedrijven en banken die economische banden met Cuba onderhouden.

2. De VS plaatsen Cuba op hun eenzijdige lijst van landen die het terrorisme steunen

Amper een week voor het einde van zijn mandaat plaatste president Trump Cuba op de VS-lijst van landen die het terrorisme ondersteunen (SSOT), een meer dan betwistbare maatregel. In 2015 werd Cuba onder president Obama juist verwijderd van de terrorismelijst, waar de VS ook Iran, Noord-Korea en Syrië op plaatsen. Daarmee werden de betrekkingen tussen de twee landen genormaliseerd en werd het onder meer mogelijk voor Cuba om bankactiviteiten te ontplooiën in de VS. De huidige president Biden heeft ondanks eerdere beloften om de Cuba-politiek van zijn voorganger Trump te herzien, nog geen enkele stap gezet om deze maatregel ongedaan te maken.

Het terrorismelabel legt onder meer verschillende extra financiële beperkingen en bestraft personen, bedrijven en landen die zaken doen met deze sponsors van terrorisme. Uit schrik om door de VS beboet te worden zijn de banken meer dan ooit op hun hoede en verscherpen zij hun anti-terrorisme preventiebeleid, een praktijk die bekend staat als over-compliance. Slachtoffers van deze maatregel zijn burgers, zoals de [Cubanen die in de Europese Unie wonen](#); zij krijgen geen bankrekeningen of hun bestaande rekeningen worden bevroren, omdat hun nationaliteit hen tot "risicovolle" klanten maakt. Maar de maatregel isoleert Cuba verder op het financieel vlak. Als gevolg van het SSOT-label aarzelen banken, financiële instellingen, bedrijven en investeerders om met Cuba in zee te gaan. Volgens de Cubaanse overheid werden Cubaanse banken tussen maart 2022 en maart 2023 wel 267 keer te maken met contractbreuken van 130 buitenlandse banken, waarvan 75 uit Europa.

3. De Algemene Vergadering van de VN veroordeelt de blokkade

De VS-blokkade tegen Cuba wordt wereldwijd en haast unaniem afgekeurd. Op 3 november 2022 keurden 185 lidstaten in de Algemene Vergadering van de VN de Cubaanse resolutie goed over de "noodzaak om het economische, commerciële en financiële embargo van de Verenigde Staten tegen Cuba op te heffen" goedgekeurd. Enkel de Verenigde Staten en Israël stemden tegen, terwijl Brazilië (onder Bolsonaro) en Oekraïne zich onthielden. Ondanks het feit dat de VS op dit internationaal forum alleen staat, volhardt de VS in haar vijandige houding tegenover Cuba.

4. Banken weigeren overschrijvingen naar Cuba

Uit schrik om door de VS-administratie beboet te worden, passen de meeste banken in heel Europa een wel heel voorzichtig beleid toe. Niet alleen overschrijvingen naar Cuba worden systematisch geweigerd. Ook alle verrichtingen met een verwijzing naar Cuba in de naam van de opdrachtgever, in de naam van de begunstigde of in de mededeling worden zonder meer geweigerd. Daarmee zijn deze banken nog

striktter dan wat de VS-sanctiewetten opleggen. Ze hanteren een intern waarschuwingssysteem, waardoor systematisch alle verrichtingen met een verwijzing naar Cuba in het beste geval aan een intern onderzoek worden onderworpen, maar meestal direct worden geweigerd. Hoogst opmerkelijk is dat de betrokken banken heel terughoudend zijn. Zij verwijzen naar 'intern beleid of compliance'.

In België zijn ING en BNP-Paribas-Fortis de twee belangrijkste banken die een heel strikt beleid tav Cuba toepassen. Enkele andere kleinere banken maken voor hun internationaal financieel verkeer gebruik van het netwerk van deze twee banken, waardoor ook zij geen verrichtingen naar Cuba kunnen realiseren.

4.1. Enkele recente cases¹:

A. Betalingen naar Cuba

1. KBC

Een Cuba-Solidariteitsgroep stuurt sinds 2000 via een Belgische NGO geld naar een kerkgemeenschap in Cuba. Dit liep meestal vlot. In september 2021 vroeg KBC op vraag van de intermediaire bank bijkomende informatie over de bestemming. Nadat die info bezorgd was, ging de storting door. Daarna waren er geen problemen meer. Tot nu: de storting wordt geweigerd, zelfs nadat opnieuw bijkomende bewijsstukken werden doorgestuurd. Op 25 mei '23 krijgt de NGO een telefoontje van de KBC. "Blijkbaar gaat dit via een (corresponderende) Italiaanse Bank en omwille van het embargo willen zij geen geld naar Cuba meer storten. Dus komt deze som terug op onze bankrekening. Want de bewijzen die wij hebben, zijn niet voldoende".

¹ De namen van de geanonimiseerde personen en organisaties zijn bekend bij *Coördinatie Opheffing Blokkade tegen Cuba*

2. TRIODOS

Een solidariteitsorganisatie verzamelt fondsen in voor dringende noodhulp na een grote brand in een petroleumopslagplaats in Cuba. Omdat de bank zegt geen betalingen naar Cuba te kunnen realiseren, is de organisatie nog altijd op zoek naar een weg om de fondsen naar Cuba te kunnen storten.

B. Betalingen binnen de EU

1. BNP-Paribas-Fortis

Op 10 maart '23 doet M.S. in het kader van de solidariteitscampagne 1C4Cuba een overschrijving naar een Brits nummer met vermelding 'for Cuba'. Op maandag 13 maart belt de bank en meldt dat deze overschrijving een 'alarm' getriggerd heeft en in hun ogen verdacht is. Aan de telefoon werd gezegd dat dit zou kunnen dienen voor wapens en/of drugtrafiek. M.S. vraagt schriftelijke uitleg.

Op 12 mei '23 ontvangt M.S. een mail van BNP Paribas Fortis – Klachtenmanagement met volgende uitleg: *“U wenst een bedrag over te schrijven naar een organisatie die fondsen inzamelt om medische hulp naar Cuba te sturen. BNP Paribas Fortis heeft deze verrichting niet uitgevoerd.*

Artikel 19 van de Algemene Bankvoorwaarden omschrijft de term 'sancties' als het geheel van sancties van financiële, economische of commerciële aard of van beperkende maatregelen opgesteld, beheerd, opgelegd of in werking gesteld door België, de Europese Unie, de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, het Bureau voor de controle van buitenlandse activa in de Verenigde Staten, het U.S. Department of State of elke andere bevoegde autoriteit.

Bij de analyse en de verwerkingen van verrichtingen houdt BNP Paribas Fortis rekening met deze 'sancties'.”

Gezien noch de Europese Unie, noch België sancties tegen Cuba hebben uitgevaardigd, geeft BNP-Paribas-Fortis in deze mededeling onrechtstreeks toe dat de bank een verrichting niet uitvoert op basis van de sanctiewetten van de Verenigde Staten tegen Cuba.

2. BPOST

2.1. In mei '23 doet G.S. in het kader van de solidariteitscampagne 1C4Cuba een overschrijving naar een Britse nummer. BPost weigert de betaling. De lokale kantoorhouder verantwoordt de beslissing via telefoon door te zeggen “dat het probleem niet met Cuba te doen heeft, maar dat al naam van den ontvanger 1C4C staat en niet den naam van een natuurlijk of juridische persoon.”

2.2. Op 26 05 23 deed B.VH. een overschrijving van €1 naar 1C4C. De transactie werd gewoon uitgevoerd, maar half juni kreeg hij alsnog een telefoon van de klantendienst van mijn bank om te vragen wat mijn relatie met Cuba was. Mijn mededeling 'support Cuba' werd hierbij vernoemd. Als antwoord werd enkele keren herhaald dat de maatregel kaderde in een wettelijke verplichting waaraan ook bpost-bank zich niet kan onttrekken.

3. Argenta - ING

3.1. C.D. doet mee aan de solidariteitscampagne 1C4Cuba en doet op 13 03 23 een overschrijving naar het Britse nummer 1C4C, met de mededeling ‘Steun voor de campagne 1 euro voor CUBA’. Op 04 04 23 stort Argenta de som terug op de rekening van C.D. Uit de vermelding blijkt duidelijk dat de intermediaire bank ING de betaling heeft geweigerd: “1 EUR - 1 ING BELGIUM SA/NV2Avenue Marnixlaan 243BE/100/ROC/HOI 304041190209/REJT/20/MS01/INGBUSINESS DECISI Referentie C3D04AGOD5000004”

3.2. E.D. doet mee aan de solidariteitscampagne 1C4Cuba en doet op 15 03 23 een overschrijving naar de Zwitserse ngo MediCuba (CH92 0076 4301 3245 Y000 1). Twee dagen later, op 17 03 23 staat het bedrag al terug op zijn rekening met de vermelding: “1 EURO -

1ING BELGIUMSA/NV Avenue Marnixlaan 243BE/100/REJT/20/M901/ING/BUSINESS
DECISION/MREF/C3C15CWEDH02

4. NewB

Op 03 23 doet M.R. een betaling naar de Britse rekening van 1C4C met de vermelding 'Aid Cuba'. De betaling wordt geweigerd. De bank geeft op 14 03 23 een uitgebreid antwoord met een verwijzing naar de wet van 18 september 2017 betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. NewB voegt er nog aan toe: "De autoriteiten zijn terecht bezorgd dat de overdracht van NewB aan Vdk kwaadwillende klanten zal aantrekken, die graag de efficiëntie van hun anti-witwassystemen willen testen. NewB is ook bezorgd over haar integriteit, haar imago en haar roeping om een voorbeeldfunctie te vervullen, ook in deze zaken die belangrijke maatschappelijke kwesties vormen".

4.2. Meer cases staan beschreven in onze vorige dossiers: [dossier 2022](#) en [dossier 2021](#).

5. Europese Unie en België veroordelen de VS-blokkade tegen Cuba.

De wet Helms-Burton uit 1996 betoonde helemaal de blokkade tegen Cuba en verruimde tevens de blokkade naar buitenlandse bedrijven. Art. 1 bevestigt dat niet alleen VS-bedrijven geen handel met Cuba mogen drijven, maar ook hun dochterondernemingen of die nu in de VS of in het buitenland gevestigd zijn. Daarenboven laat de wet toe boetes op te leggen aan alle buitenlandse personen en bedrijven die in de VS opereren.

5.1. Europese Unie verbiedt de VS-sanctiewetten uit te voeren.

De EU verzette zich onmiddellijk na de goedkeuring van de wet Helms-Burton tegen het eenzijdig opleggen van handelsbeperkingen aan niet-VS bedrijven, omdat dit de vrije handel belemmert en de belangen van de Europese bedrijven schaadt. Als wettelijk instrument keurde de toenmalige Europese Raad in 1996 de [Blokkeringsverordening N° 2271/96](#), kortweg **Blocking Statute** genoemd, goed.

De Blokkeringsverordening 2271/96 verklaart de extraterritoriale effecten van de blokkade illegaal. Artikel 5 van Verordening 2271/96 verbiedt EU-personeel en -bedrijven om bevelen of regels op te volgen die voortvloeien uit de illegale blokkadewetten. Artikel 9 verplicht elke lidstaat ertoe om in het geval van overtredingen sancties te bepalen.

Naar aanleiding van het terugtrekken van de VS uit het Iran-akkoord, herbevestigt de EU de Blokkeringsverordening in [de Uitvoeringsverordening 2018/1101](#).

Deze actualisatie laat de Verordening 2271 ongewijzigd, met als belangrijkste doel "bescherming en verweer tegen onwettige gevolgen van de extraterritoriale toepassing van ...door derde landen uitgevaardigde wetten... ". In de bijlage wordt duidelijk gemaakt dat onder "derde landen" de Verenigde Staten moet verstaan worden. Het verbod om gevolg te geven aan de eisen of verboden die voortvloeien uit de VS-sancties, blijft van kracht.

Het Blocking Statute voorziet de mogelijkheid dat bedrijven bij de Europese Commissie een **uitzondering aanvragen om zich te onttrekken aan het EU-verbod** om de VS-sanctiewetten na te leven. Deze bedrijven mogen dan de VS-sancties wél opvolgen, op voorwaarde dat ze de Europese Commissie vooraf kunnen aantonen dat hun belangen anders te erg getroffen worden. Uit het [antwoord van de Europese Commissie](#) op een parlementaire vraag van K. Van Brempt weten we dat sinds 2018 slechts 30 entiteiten dergelijke uitzondering hebben aangevraagd. Het is hoogst onwaarschijnlijk dat de banken deze uitzonderingsmaatregel hebben aangevraagd, laat staan verkregen.

5.2. Herziening van Blocking Statute

De praktijk wees echter uit dat het Blocking Statute onvoldoende de Europese bedrijven beschermt tegen mogelijke VS-sancties. Daarom heeft de Commissie in september 2021 een openbare raadpleging over het blokkeringsstatuut gelanceerd. Tegen eind 2022 wil de Commissie een herziene versie van het Blocking Statute klaar hebben, die extra afschrikkings-mechanismen kan omvatten en de toepassing ervan kan stroomlijnen.

De [resultaten van deze bevraging](#) zijn sedert 17 december 2021 beschikbaar. De détails van de 86 reacties zijn toegankelijk. Ook het Belgische ministerie van buitenlandse zaken heeft gereageerd (F2750611), en melden o.a. : “De effecten zijn voelbaar in sectoren over het hele handels- en investeringsspectrum, afhankelijk van het economische profiel van het beoogde land. **Vooraf de financiële sector heeft een grote impact.** Haar kwetsbaarheid voor extraterritoriale effecten, haar risicoaversie en gevoeligheid voor due diligence leiden bovendien tot overloopeffecten naar vrijwel elke andere economische sector”.

In 2022 stond een herziening van het Blocking Statute op de agenda van de Europese Commissie, samen met de uitwerking van het ‘anti-coercion instrument’ (december 2021). Het doel is bedrijven en overheden te beschermen tegen sancties en dwangmiddelen vanuit het buitenland. Maar blijkbaar slaagt de Commissie er niet in een afdoende mechanisme te ontwikkelen om de EU-bedrijven tegen extraterritoriale implicaties van de VS-blokkadewetten te beschermen

5.3. België verbiedt de naleving van de VS-sancties tegen Cuba

Gezien de EU-regelgeving juridisch boven de nationale wetten staat, is het vanzelfsprekend dat België het Blocking Statute in eigen wetgeving omzet. Dit gebeurde echter pas met de wet van 2 mei 2019. “Titel VII (art. 230 tot 234) van de wet van 2 mei 2019 houdende diverse financiële bepalingen voert enkele bepalingen in die een vlotte uitvoering van Verordening 2271/96 in België mogelijk maakt: De Algemene Administratie van de Thesaurie (FOD Financiën) en de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie worden aangewezen als autoriteiten voor het toezicht op de naleving van de verplichtingen van Verordening 2271/96”.

In een antwoord op een parlementaire vraag lichtte [minister S. Wilmès op 13 juli '21](#) de betekenis van de Europese Verordening 2271/1996, het zogenaamd Blocking Statute, toe: “**De verordening verbiedt meer bepaald de naleving van die sanctie, net als medewerking met de Amerikaanse autoriteit of rechtbanken in dat kader.** Europese burgers of bedrijven die deze sanctie toch naleven, kunnen aansprakelijk gesteld worden. In België wordt die bepaling uitgevoerd door de wet van 2 mei 2019, die aanzienlijke geldboetes voorziet”.

6. **Vrijheid van de banken vs rechten van de klanten volgens het Belgisch recht:**

[In juridische termen](#) is een bankrekening een contract van onbepaalde duur tussen een bank en de cliënt. Beide partijen hebben het recht om het contract op elk moment en zonder motivatie op te zeggen. Banken zijn een privéonderneming en leveren strikt genomen geen openbare dienst aan de bevolking. Met andere woorden, een bankrekening is geen openbare dienst waartoe een cliënt recht op heeft.

Maar toch zijn er **beperkingen aan deze vrijheid voor de banken.**

De Belgische wetgeving garandeert aan iedere burger en onderneming het recht om een bankrekening te openen.

Daarenboven mag een bank geen maatregel nadelig voor een cliënt nemen die disproportioneel is met de belangen van de bank. Een bank die een bankrekening sluit van een organisatie solidair met Cuba, zondigt naar onze mening tegen dit principe, want de maatregel staat niet in verhouding met de mogelijke schade die de bank kan lopen.

7. European Bank Authority (EBA) en Belgische Nationale Bank (BNB) onderkennen de onterechte praktijk van de banken

7.1. De-risking-beleid

Banken verdedigen hun beleid door te verwijzen naar 'compliance', interne voorzorgsmaatregelen om witwaspraktijken en financiering van terrorisme te voorkomen, ook WG/FT-beleid of de-risking-beleid genoemd. Het klopt dat banken bij het uitvoeren van verrichtingen of bij het aangaan van een cliëntenrelatie zeer alert moeten zijn om te vermijden **criminele gelden wit te wassen of terroristische activiteiten** te steunen. Zij kan op basis daarvan weigeren een cliëntenrelatie aan te gaan, of er een einde aan stellen, en een verrichting of een categorie van verrichtingen weigeren. Zij heeft een verplichting om verdachte verrichtingen over te maken aan een centrale cel voor verder onderzoek en om eventueel bedragen te blokkeren. Zij mag aan de betrokkene niet medelen dat zij de cel geïnformeerd heeft.

7.2. Oneigenlijk gebruik van de-risking

De kost om na te gaan of elke transactie al dan niet een verdachte verrichting betreft, is zeer hoog. Vandaar dat banken overgaan tot het screenen op basis van trefwoorden. En blijkbaar is het woord 'Cuba' zo'n trefwoord.

Het **Europees Bankagentschap EBA** komt in haar [rapport over de-risking](#) van januari 2022 tot de conclusie dat de banken **onzorgvuldig en inefficiënt omspringen** met de algemene WG/FT-richtlijnen en te vlug overgaan tot de uitsluiting van groepen van cliënten.

Ook de Nationale Bank België komt tot een soortgelijke vaststelling en heeft daarom op 01 02 2022 de **Circulaire 'Prudentiële verwachtingen ten aanzien van "de-risking"'** opgesteld. Zonder zich uit te spreken over concrete situaties, verwoordt Alexandre De Geest, administrateur generaal bij de Thesaurie in naam van de minister het zo in een antwoord op onze vraag: **"Echter moeten wij vaststellen dat banken soms de neiging hebben om hun zgn. de-riskingbeleid oneigenlijk toe te passen** en cliënten of transacties te weigeren op basis van motieven die geen werkelijk WG/FT risico inhouden of een onjuiste inschatting van dit risico maken. Ook kunnen financiële instellingen het evenwicht verliezen tussen het beperken van hun reputatierisico enerzijds en de uitoefening van hun belangrijke maatschappelijke taak anderzijds".

7.3. Minister van Financiën Van Peteghem houdt zich op de vlakte

Via een parlementaire vraag van Vicky Reynaert (Vooruit) en Marco Van Hees (PvdA) confronteerden we de minister Van Peteghem met het feit dat banken als ING en BNP-Paribas-Fortis onzorgvuldig blijven omspringen met de algemene richtlijnen ter voorkoming van witwaspraktijken en steun aan terrorisme, zoals beschreven in de Circulaire van de Nationale Bank België. Met andere woorden: de banken misbruiken al te gemakkelijk hun 'de-risking'-beleid als verantwoording voor het niet-uitvoeren van betalingen naar Cuba.

Vicky Reynaert wou van de minister weten of de Nationale Bank een procedure ingesteld heeft die een strikte controle van de banken mogelijk maakt op de naleving van de de-risking circulaire. Marco Van Hees wees op het feit dat de Belgische wet van 2 mei 2019 de mogelijkheid voorziet om rechtspersonen, zoals banken die deze wetgeving overtreden, boetes van 10.000 euro tot 10 % van de jaarlijkse netto-omzet op te leggen.

In zijn antwoord op **5 oktober '22** bleef minister Van Peteghem erg op de vlakte ([Verslag Commissie Financiën 05 10 22 – pag 16-18.](#)). “De toezichthoudende Nationale Bank van België (NBB) vond het inderdaad nodig om haar verwachtingen aan de financiële instellingen ten aanzien van het fenomeen van de-risking te preciseren. (...) Ik verwelkom het initiatief van de bank, dat aan een behoefte beantwoordt. (...) Als minister heb ik geen vinger in de pap wat de uitvoering van de omzendbrief betreft. Het is aan de NBB om toe te zien op de naleving ervan. Het toezicht op de naleving van deze circulaire is een prioriteit voor de NBB. Zij moet maatregelen treffen indien inbreuken worden vastgesteld (...) De wet van 2 mei 2019 bepaalt dat de bevoegde minister, indien (...) bedoelde toezichtautoriteiten een inbreuk vaststellen op de verplichtingen (...), een administratieve geldboete kan opleggen”.

Met andere woorden, de minister verschuilt zich achter de Nationale Bank die inbreuken moet vaststellen. Maar hij ging niet in op de aangebrachte en concrete inbreuken van de banken.

7.4. We zetten onze acties verder

Zolang de Belgische banken misbruik maken van hun machtspositie, zetten wij onze acties voort. Daarom zullen we de in dit dossier aangehaalde cases melden aan de **Europese Unie** (relex-sanctions@ec.europa.eu) en de **Belgische Nationale Bank**, met de vraag om deze banken ter verantwoording te roepen. Verder richten we een **parlementaire vraag** aan de bevoegde minister van Financiën, Vincent Van Peteghem: ‘Is de minister bereid om in samenspraak met de Nationale Bank België de banken een strikter kader op te leggen, die het onzorgvuldig omspringen met de algemene WG/FT-richtlijnen moet verbieden?’.

8. Hof van Justitie van de Europese Unie doet opmerkelijke uitspraak

Het [Hof van Justitie van de Europese Unie](#) velde 21 december 2021 een opmerkelijk arrest over een case in Duitsland. Het betreft het verbreken van een contract wegens het zwaar vermoeden dat deze

beslissing is genomen om gevolg te geven aan sanctiewetten van een derde land. Deze rechtspraak zou bijgevolg een precedent kunnen zijn voor analoge contractbreuken.

Het Hof bevestigt dat de Blocking Statute economische spelers verbiedt om sancties van een derde land op te volgen. Bovendien stelt het Hof: in het geval dat de benadeelde partij een zwaar vermoeden heeft dat het contract werd stopzet om zo aan de VS-sanctiewetten tegemoet te komen, dan moet het bedrijf dat het contract heeft opgezegd, wel met duidelijke redenen naar voor komen. Toegepast op feiten die wij aanklagen: als een bank niet kan aantonen dat de beslissing om een bankrekening stop te zetten om andere redenen dan de VS-sancties is

genomen, is beslissing onwettig.

9. Conclusies: de banken overtreden de Europese en Belgische wetgeving

Deze hierboven aangehaalde cases maken een aantal zaken duidelijk:

- Belgische banken houden in hun algemeen beleid duidelijk rekening met de sanctiewetten van de Verenigde Staten tegen Cuba.
- Overschrijvingen naar Cuba worden gewoon geweigerd, of onderworpen aan extra onderzoek waarbij men bijkomende informatie opvraagt. Maar beide gevallen wijzen op het feit dat de banken willen vermijden de VS-sanctiewetten te overtreden.

- Banken passen hun de-risking beleid oneigenlijk toe en gaan zelfs verder dan de VS-sanctiewetten 'opleggen', wat blijkt uit het feit dat banken overschrijvingen in euro's tussen twee Europese landen weigeren uit te voeren.
- De banken zijn schaars met commentaar en verschuilen zich achter hun autonomie en hun intern beleid, waarvoor zij zich niet naar de buitenwereld moeten verantwoorden. Enkel sporadisch of in informele contacten komt de ware achterliggende reden naar boven: controle door de VS-administratie OFAC.
- De banken kunnen aan de Europese Commissie een uitzondering op de naleving van het Blocking Statute vragen, als hun belangen te sterk geschaad worden. Het is zeer twijfelachtig dat de banken deze uitzondering hebben aangevraagd en gekregen.
- De banken overtreden bijgevolg de Europese en de Belgische wetgeving.
- De praktijk van andere banken bewijst dat betalingen naar Cuba wel degelijk kunnen. Er is dus geen enkele reden waarom niet alle banken dit zouden doen.

10. Onze eisen

10.1. Van de Belgische en Europese overheden verwacht de Coördinatie voor de opheffing van de blokkade tegen Cuba:

- We vragen dat de bevoegde minister een strikte controle op de naleving ' door de banken van de circulaire '[Prudentiële verwachtingen ten aanzien van "de-risking"](#)', zodat het oneigenlijk gebruik van het de-riskingbeleid onmogelijk wordt. Zo worden betalingen binnen Europa met vermelding 'Cuba' weer mogelijk.
- Daarnaast moet de EU de banken aansprakelijk houden en hen verplichten internationale mechanismes uit te werken die betalingen naar Cuba garanderen. België kan hierbij het voortouw nemen.
- We verwachten dat de Europese Commissie zonder uitstel een meer effectieve versie van het Blocking Statute uitwerkt die burgers, bedrijven en banken een sluitende bescherming biedt tegen mogelijke boetes door de Verenigde Staten opgelegd omwille van hun relaties met Cuba.
- De negatieve extraterritoriale effecten van de VS-blokkade tegen Cuba blijven duren, zolang de VS de blokkade tegen Cuba aanhoudt. Daarom vragen we de Europese Commissie om de VS bij de Wereld Handelsorganisatie WHO aan te klagen wegens het verstoren van de internationale vrije handel.

10.2. Van de banken verwacht de Coördinatie opheffing Blokkade:

- Wij vragen dat de banken de overschrijvingen naar Cuba correct uitvoeren. Zij hebben de mogelijkheid om alternatieve betalingsmechanismes te ontwikkelen die inmenging van de VS-administratie onmogelijk maken.
 - Wij verwachten van de banken dat zij overschrijvingen binnen Europa correct uitvoeren en niet automatisch overschrijvingen blokkeren alleen omdat het woord 'Cuba' in de naam van de begunstigde of in de vrije mededeling vermeld staat.
-

INTERNATIONAAL TRIBUNAAL TEGEN DE BLOKKADE VAN CUBA 16 – 17 NOVEMBER 2023 IN HET EUROPEES PARLEMENT – BRUSSEL

De VS-blokkade tegen Cuba is in strijd met het internationaal recht. **Daarom is de blokkade geen bilaterale kwestie tussen de VS en Cuba**, maar een agressie tegen democratische waarden. Sociale organisaties uit Europa en de Verenigde Staten, politieke partijen, verenigingen van juristen en de brede solidariteitsbeweging met Cuba heeft daarom besloten een **Internationaal Tribunaal tegen de blokkade** te organiseren. Het Tribunaal heeft tot doel de illegale en onmenselijke blokkade aan te klagen en de anti-blokkade beweging in Europa en de VS te versterken. Daarom zal het tribunaal zich buigen over de grove gevolgen in en buiten Cuba van de blokkade en deze juridisch onderbouwen.

Contact:

Coördinatie voor de Opheffing van de Blokkade tegen Cuba

Coordinatie.blokkade@gmail.com of coordinationblocus@gmx.com

<https://stopdeblokkade.be/>

De Coördinatie voor de Opheffing van de Blokkade tegen Cuba is een [platform van 40 organisaties](#), waaronder: Algemene Centrale -ABVV, HORVAL-FGTB, WSM, FOS.ngo ,Vrienden van Cuba, Cubanismo.be, Fondation Jacquemotte, Coordinadora Latina.